

บทที่ 5

พิสูจน์สมมติฐาน และการอภิปรายผล

ความนำ

การศึกษาวิจัยในบทที่ 5 มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษากลุ่มตัวอย่างว่ามีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศอย่างไร มีขั้นตอนและวิธีการทางการแพทย์ในเรื่องของการแปลงเพศแบบใดและได้ทราบถึงวิธีการปรับตัวของสาวประเภทสองหลังจากที่ผ่านกระบวนการแปลงเพศแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจการนำตัวแปรซึ่งได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน โรงเรียน คนรัก อาชีพ และสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองอย่างไร

จากผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและจากการพิสูจน์สมมติฐาน ทำให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้นั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นมานั้นเพียง 2 ข้อ ซึ่งได้แก่ สมมติฐานข้อที่ 2 กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง และสมมติฐานที่ 5 อาชีพมีอิทธิพลต่อการแปลงเพศของสาวประเภทสอง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การพิสูจน์สมมติฐานและการอภิปรายผล

สมมติฐานข้อที่ 2: กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน พบว่า กลุ่มเพื่อนของสาวประเภทสองส่วนใหญ่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองเป็นอย่างมาก เพราะสาวประเภทสองจะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนที่ตนเองคบหาอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพื่อนที่มีลักษณะบุคลิกทำทางในแบบเดียวกัน คือ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศเหมือน ๆ กันเพื่อนบางคนได้รับการผ่าตัดแปลงเพศแล้วและได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ ทำให้เพื่อนคนอื่นภายในกลุ่มเกิดการเลียนแบบซึ่งกันและกันเพื่อที่จะได้รับการยอมรับจากเพื่อนในกลุ่มว่าเป็นพวกเดียวกัน ไม่เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจเวลาเข้ากลุ่มและไปเที่ยวด้วยกันไม่เกิดปมด้อยขึ้นภายในจิตใจ นอกจากนี้เพื่อนในกลุ่มที่ได้รับการผ่าตัดแปลงเพศแล้วสามารถเป็นแบบอย่างในเรื่องของการใช้ชีวิตหลังจากการแปลงเพศได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าเมื่อแปลงเพศไปแล้วจะไม่เกิดอันตรายถึงชีวิต ทำให้ตัดสินใจแปลงเพศในที่สุด ดังนั้นจึงได้รับการยอมรับจากสาวประเภทสองในเรื่องของสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า “กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง”

จากการศึกษาของสกอร์ฟิลด์ ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่ให้การสนับสนุนในเรื่องของเพื่อนที่มีอิทธิพลกับกลุ่มสาวประเภทสอง โดยได้มีการแบ่งขั้นตอนการคบเพื่อนของผู้ที่เบี่ยงเบนทางเพศออกเป็น 4 ระยะดังนี้

ระยะแรก วัยรุ่นตอนปลายอายุย่างเข้า 20 ปี เพื่อน ๆ จะมีนัดและแต่งงานแต่พวกเราร่วมเพศจะหันไปสนใจด้านอื่น ห่างจากเพื่อนฝูง เขาจะตกใจเมื่อเขารู้สึกตัวเองว่าไม่สนใจในสิ่งที่เพื่อนสนใจ

ระยะที่สอง จะพบว่าตัวเองแยกไปจากเพื่อนชายหญิงขาดเพื่อน และคิดว่าตัวเองถูกไล่ออกจากสังคม ขาดกำลังใจ ไม่สามารถบังคับตัวเองได้ และเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มเราร่วมเพศคนอื่น ๆ มีชีวิตอย่างอ้างว้าง มีความรู้สึกว่าเป็นความผิดและยอมรับการตัดขาดจากสังคม

ระยะที่สาม ไปร่วมกลุ่มกับพวกเราร่วมเพศด้วยกัน บางคนก็เกิดความเชื่อที่มารวมกลุ่มกับคนที่มีความคิดแบบเดียวกัน แต่บางรายจะรู้สึกพอใจสบายใจที่ไม่ต้องซ่อนความเป็นไปของตัวเองจากสภาพความเป็นจริง จะมีโอกาสผ่อนคลายความตึงเครียด การสนทนาก็เป็นเรื่องเพศ

ระยะที่สี่หรือขั้นสุดท้าย จะเลิกการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๗ ระหว่างโลกภายนอกกับการเป็นเราร่วมเพศของเขา ยอมรับทัศนคติที่ไม่เป็นมิตรจากผู้อื่น คิดถึงตัวเองและกลุ่ม การเป็นเช่นนี้จะกลายเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป บางคนอาจผ่านทั้งสี่ขั้น และบางคนก็อาจผ่านเพียง 2 ขั้น แล้วแต่อิทธิพลของสังคมที่แสดงความไม่เป็นมิตรที่เขาได้รับ

ในเรื่องเพื่อนนั้น ทอมสัน กล่าวว่าผู้ที่หาเพื่อนได้ยากมักจะมีความสุขอยู่กับบุคคลเพศเดียวกัน เพราะเกิดความรู้สึกว่าเพื่อนเพศเดียวกันมีความน่ากลัวน้อยกว่าเพื่อนต่างเพศ เพราะผู้ชายมีหน้าที่เรียกร้องให้ทำหลายประการที่จะต้องช่วยเหลือค้ำจุนผู้หญิง ความกลัวที่ว่าจะไม่มีความสามารถเพียงพอในการดึงดูดใจผู้หญิง การคบเพื่อนเพศเดียวกันจึงน่าสนใจกว่า โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่มีความอ้างว้างและความใกล้ชิดผู้หญิง การคบเพื่อนเพศเดียวกันจะเกิดความรู้สึกว่าไม่น่ากลัวเพราะมีลักษณะแบบเดียวกัน และจะเลิกเมื่อใดก็ได้

สมมติฐานข้อที่ 5: อาชีพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง 12 คน พบว่า ได้รับการยอมรับจากสาวประเภทสองในเรื่องของสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า สาวประเภทสองส่วนใหญ่มีอาชีพอิสระและสามารถเปิดเผยตัวให้สังคมรับรู้ในพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศของตนได้ และสังคมยังให้การยอมรับในเรื่องของการทำงานของเขาเหล่านั้นด้วย จากการที่ได้รับการยอมรับจากสังคมทำให้สาวประเภทสองไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปิดบังในเพศที่แท้จริงของตนเองอีกต่อไป ซึ่งการปกปิดเพศที่แท้จริงนี้ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานใจและได้รับความเจ็บปวดจากการปกปิดและปิดบัง ดังนั้นเมื่อประสบโอกาสจึงตัดสินใจผ่าตัดแปลงเพศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น รวมทั้งเมื่อผ่าตัดแปลงเพศไปแล้วสามารถที่จะหาผลประโยชน์หรือรายได้จากการผ่าตัดแปลงเพศในครั้งนี้ได้อีกด้วย ซึ่งสาวประเภท

สองจะใช้คำว่า การตีทุบตี (คือการหารายได้โดยการร่วมเพศเพื่อเรียกค่าใช้จ่ายในเรื่องของการผ่าตัดแปลงเพศกลับคืนมา) ดังนั้นจึงได้รับการยอมรับจากสาวประเภทสองในเรื่องของสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า “อาชีพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง”

นอกจากนี้จากการวิจัยของเทอร์แมนและไมล์ (1963) ได้กล่าวถึง ลักษณะของพวกกรักร่วมเพศว่ามีความพึงพอใจในการแต่งกาย รักความสะอาด สนใจในกิจการของครอบครัว ในลักษณะของผู้หญิง เช่น การทำอาชีพและทำงานแบบผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

ส่วนแฮตเตอร์เรอร์ กล่าวว่า ลักษณะของพวกกรักร่วมเพศเป็นบุคคลที่เปิดเผยให้ทราบถึงอาชีพว่าเป็นนักออกแบบเสื้อผ้า ช่างทำผม เป็นนักตลกแต่งกายใน เป็นต้น ลักษณะงานเหล่านี้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตในสังคมของพวกนี้ และกลายเป็นอาชีพที่ยึดเป็นหลักได้ในสภาพชีวิตแบบกรักร่วมเพศของเขา มีอยู่หลายรายที่เลือกอาชีพให้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเป็นกรักร่วมเพศของเขา ส่วนอีกพวกหนึ่งอาจจะมีอาชีพที่ทำเหมือนกับคนปกติ เช่น เป็นครู นักกฎหมาย นายแพทย์ รัฐมนตรี และเป็นผู้ที่ทำงานในองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น

ส่วนสมมติฐานอีก 4 ข้อ ซึ่งไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่สมมติฐานข้อที่ 1. ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง สมมติฐานข้อที่ 3. โรงเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง สมมติฐานข้อที่ 4 คนรักมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง และสมมติฐานข้อที่ 6 สื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง จากการศึกษาวิจัยสาวประเภทสองจากกลุ่มตัวอย่าง 12 คน พบว่า สมมติฐานข้อที่ 1: ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง โดยภาพรวมแล้วครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง ถึงแม้ว่าจะมีอิทธิพลต่อสาวประเภทสองในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก เนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวไม่เอื้ออำนวยให้เด็กเห็นความสำคัญของความเป็นเพศชายและความเป็นเพศหญิงที่มีความแตกต่างกัน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน มีความรู้สึกต่อครอบครัวของตนเองในเชิงลบ โดยเฉพาะความรู้สึกที่มีต่อบิดา เนื่องจากในช่วงที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มจำความได้ ความสัมพันธ์ที่มีกับบิดาจะเป็นในทางลบที่ บิดาเป็นคนที่มินิสัยแข็งกระด้างก้าวร้าว เผด็จการ เอาแต่ใจตัวเอง ดุร้าย โหม่งง่ายและชอบข่มเหงผู้อื่นโดยเฉพาะกับมารดา บิดามารดาไม่สนใจว่าเด็กเห็นพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้แล้วเด็กจะรู้สึกอย่างไร สภาพแวดล้อมเหล่านี้ทำให้เด็กมองภาพพจน์ของนิสัยบิดาค่อนข้างไปในทางลบ น่ากลัว นอกจากนี้บิดาของสาวประเภทสองจะมีลักษณะแยกตัว ไม่มีบทบาทอะไรในครอบครัว ทอดทิ้ง และห่างเหินไม่ใกล้ชิดกับลูก ความประพฤติของบิดาแทนที่จะเป็นความภาคภูมิใจ กลับกลายเป็นความรู้สึกละอายใจ กลายเป็นสิ่งที่เด็กไม่อาจจะเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ของบิดาได้เพราะเกิดความรู้สึกไม่มีความภาคภูมิใจในตัวบิดาของตนเอง ดังนั้นเด็กจะไม่ทราบว่าผู้ชายที่ดีควรทำตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม ทำให้เด็กอาจทำตัวให้เป็นไปตามที่ตนต้องการจะประชดสังคัมได้ เช่น การที่เด็กเห็นมารดาถูกบิดาทำร้ายร่างกาย เด็กเห็นและเกิดความ

สงสารและกลัวว่าเมื่อตอนโตขึ้นจะมีความโหดร้ายทารุณเหมือนบิดา เด็กเกิดความสงสารมารดา อยากจะช่วยเหลือมารดาเลยทำตัวเลียนแบบมารดาไปในที่สุด

นอกจากนี้บิดามารดาจะให้ความรักกับลูกแบบลำเอียง คือ บิดามารดาจะเอาใจใส่และให้ความสนใจกับลูกผู้หญิงมากกว่าลูกผู้ชาย ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอิจฉาริษยา หลงคิดว่าถ้าตนเป็นผู้หญิง บิดามารดาจะรักและเอาใจใส่มากขึ้นกว่านี้ จึงประพฤติตนแบบผู้หญิงเพื่อเรียกร้องความสนใจ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง เด็กที่มีพี่ผู้ชายหรือพี่ผู้หญิงที่ชอบทำตัวเป็นคนแข็งแรงแรงเป็นผู้ปกป้องทุกอย่าง เด็กผู้ชายซึ่งเป็นน้องก็อาจจะทำตัวให้มีนิสัยเหมือนกับเด็กผู้หญิงจึงทำให้กลายเป็นคนอ่อนแอ เรียบร้อยสุภาพ เพื่อต้องการให้มีคนมาปกป้องดูแล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ทัททกานต์ ดวงรัตน์ (2538) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสาเหตุของการเกิดรักร่วมเพศ ได้แก่ ภาวะทางร่างกาย หรือฮอร์โมน สิ่งแวดล้อมและครอบครัว ครอบครัวเป็นปัจจัยที่ได้รับการกล่าวถึงจากผู้รู้ว่าเป็นสาเหตุที่แท้จริงของการเป็นรักร่วมเพศ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับมนุษย์ โดยทั่วไปแล้วครอบครัวเป็นสถาบันเบื้องต้นที่หล่อหลอมพฤติกรรมตลอดจนถึงการอบรมสั่งสอนให้สมาชิกในสังคมได้รับรู้กฎเกณฑ์บรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคมและควบคุมพฤติกรรมบางอย่างของมนุษย์ให้เป็นไปตามกำหนดของสังคม

นอกจากนี้วันเพ็ญ บุญประกอบ (2526: 60) ได้กล่าวถึงการศึกษาของ ดร. เจ็ดเกอสิน บุรีคเกอร์ ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศและได้สรุปแนวโน้มที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ อันเป็นสาเหตุมาจากครอบครัวในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ในด้านการอบรมเลี้ยงดูจะเป็นแบบปกป้องลูกมากเกินไป ได้รับการทูลนอมจากแม่มากเกินไป แต่พ่อมักจะดุ เจ้าระเบียบและห่างเหินลูก ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความเกรงกลัวและหันมาใกล้ชิดกับแม่
2. เด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่มีบทบาทและบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับเพศของตน
3. เกิดจากทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดู ให้ลูกเป็นเพศตรงข้าม ในลูกชายก็จะปฏิบัติและอบรมเลี้ยงดูแบบหญิง ในผู้หญิงก็เลี้ยงดูแบบชาย
4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ
5. เด็กที่ครอบครัวแตกแยก ไม่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าครอบครัวของสาวประเภทสองจะมีส่วนผลักดันให้กลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศก็ตาม แต่จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คนโดยภาพรวมแล้วพบว่าครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง เนื่องจากการตัดสินใจของสาวประเภทสองที่ได้ศึกษาและวิจัย ส่วนใหญ่แล้วให้ความคิดเห็นว่า ครอบครัวเป็นเพียงส่วนประกอบที่เป็นสาเหตุที่ทำให้กลายเป็นคนที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศเท่านั้น ส่วนในเรื่องของ

การตัดสินใจแปลงเพศหรือไม่แปลงเพศนั้น เป็นการตัดสินใจที่มาจากความต้องการที่อยู่ภายในจิตใจมาโดยตลอดที่มีความรู้สึกอยากจะเปลี่ยนเพศชายที่มีอยู่เดิมของตนนั้นให้เป็นเพศหญิง ถึงแม้ว่าจะมีผู้ที่เคยทำการศึกษาในเรื่องเหล่านี้จะให้การยอมรับในเรื่องของครอบครัว ว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองก็ตาม

สมมติฐานที่ 3: โรงเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง จากกลุ่มตัวอย่างสาวประเภทสองจำนวน 12 คน พบว่า โรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมีส่วนผลักดันหรือเสริมแรงกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเบี่ยงเบนทางเพศเพิ่มมากขึ้น จากการศึกษาของ รุ่งกานดา พงศ์ธรรกุลพานิช (2530: 83-84) พบว่า

1. เด็กขาดแบบอย่างของบุคลิกภาพผู้ชายในโรงเรียนอนุบาล และโรงเรียนประถม เพราะส่วนใหญ่แล้วครูมักจะเป็นผู้หญิง โดยเฉพาะครูผู้หญิงที่สนใจ รักและเอาใจใส่ต่อเด็กค่อนข้างดี เด็กผู้ชายที่หาแบบอย่างความเป็นชายจากบิดาไม่ได้อยู่แล้ว เมื่อมาอยู่ที่โรงเรียนก็ไม่มีแบบอย่างความเป็นผู้ชายจากครูผู้ชายอีก จึงจำแบบอย่างบุคลิกภาพของความเป็นหญิงจากครูผู้หญิงมากขึ้น

2. เกิดจากเพื่อนหรือครูล้อเลียน อาจเป็นเพราะเด็กชายเหล่านี้มีหน้าตาดี หรือมีท่าทางอ่อนแอ จึงมักถูกล้อเลียนว่าเป็นกระเทย เมื่อถูกล้อเลียนบ่อยเข้าเด็กชายก็อาจเกิดความรู้สึกสับสนคิดว่าตนเองเป็นกระเทยจริง เป็นลักษณะการถูกกระตุ้นให้เกิดการย่ำคิด สงสัยตัวเอง ขาดความเชื่อมั่นในด้านเอกลักษณ์ทางเพศมากขึ้น

3. ระบบการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียนชายล้วนจะมีโอกาสกระตุ้นให้เด็กชายเกิดอยากเป็นผู้หญิงมากขึ้น เพราะในแง่จิตวิทยา เมื่อคนสองคนมาอยู่ร่วมกันคนหนึ่งจะพยายามทำตัวเป็นผู้นำอีกคนจะเป็นผู้ตามโดยไม่รู้ตัว โรงเรียนชายล้วน เด็กชายที่อ่อนแอกว่าหน้าตาละเมียดไปทางผู้หญิงมากกว่า จึงอาจทำท่าทางเป็นฝ่ายผู้หญิงซึ่งแสดงตัวเป็นฝ่ายเรียบร้อยอ่อนแอ ก็จะผลักดันให้เด็กชายที่อ่อนแอทั้งทางใจและทางกาย ทำตัวเป็นผู้หญิงมากขึ้น

4. ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กนักเรียนด้วยกัน ถ้าเด็กชายที่มีแนวโน้มคล้ายเป็นผู้หญิงมาตั้งแต่อยู่ที่บ้าน เมื่อมาเข้าโรงเรียนก็มีแนวโน้มอยากเข้าใกล้ซัดสนิทสนมกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ถ้าเด็กผู้หญิงยอมรับเข้ามาอยู่ในกลุ่มผู้หญิง โดยเฉพาะเด็กผู้ชายคนนี้ถูกปฏิเสธ และถูกรังแกจากกลุ่มเพื่อนผู้ชายด้วยกัน การมีกิจกรรมอยู่ร่วมกับผู้หญิงนานเข้ายิ่งมีนิสัยเป็นผู้หญิงมากขึ้น

5. การจัดกิจกรรมของโรงเรียน ครูบางคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เห็นเด็กผู้ชายหน้าตาดีน่ารัก ก็จัดให้เด็กชายแต่งตัวแสดงเป็นบทผู้หญิง ในการจัดการแสดงละคร การแสดงต่าง ๆ บนเวที บางแห่งถึงกับมีการจัดประกวดเทพีสาวประเภทสอง มีการให้เด็กผู้ชายแต่งตัวเป็นผู้หญิงเพื่อเป็นเชียร์ลีดเดอร์ ฯลฯ เด็กชายซึ่งไม่เคยได้รับความสนใจจากบุคคลภายในโรงเรียน แต่เมื่อปฏิบัติตัวหรือแสดงกริยาท่าทางเป็นผู้หญิงมีแต่คนสนใจ ชื่นชม ก็อาจเกิดความภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตัวเองมีค่า มีความรู้สึกเด่นและเด็กก็จะแสดงต่อไปจนเป็นนิสัย

6. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน บางหลักสูตรก็บังคับให้เด็กชายต้องเรียนเย็บปักถักร้อย ซึ่งในสังคมไทยถือว่าเป็นบทบาทของผู้หญิง เมื่อเด็กชายมีโอกาสได้เรียนแล้วชอบ เกิดความภาคภูมิใจ ก็อาจทำให้เด็กเกิดความสับสนในเอกลักษณ์ของตนเองมากขึ้น รวมทั้งด้านกีฬาต่าง ๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าโรงเรียนของสาวประเภทสองจะมีส่วนผลักดันให้กลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศก็ตาม แต่จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คน โดยภาพรวมพบว่าโรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง เนื่องจากการตัดสินใจของสาวประเภทสองที่ได้ศึกษาและวิจัยส่วนใหญ่แล้วจะให้ความคิดเห็นว่า โรงเรียนเป็นเพียงส่วนประกอบที่เป็นสาเหตุที่ทำให้กลายเป็นคนที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศเท่านั้น ส่วนในเรื่องของการตัดสินใจแปลงเพศหรือไม่แปลงเพศนั้น เป็นการตัดสินใจที่มาจากความต้องการที่อยู่ภายในจิตใจมาโดยตลอดที่มีความรู้สึกที่อยากจะเปลี่ยนเพศชายที่มีอยู่เดิมของตนนั้นให้เป็นเพศหญิงมาโดยตลอดถึงแม้ว่าจะมีผู้ที่เคยทำการศึกษาในเรื่องเหล่านี้จะให้การยอมรับในเรื่องของโรงเรียนว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองก็ตาม

สมมติฐานที่ 4: คนรักมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง จากกลุ่มตัวอย่างสาวประเภทสองจำนวน 12 คนพบว่า คนรักไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง ถึงแม้ว่าคนรักจะมีส่วนผลักดันหรือเป็นการเสริมแรงกระตุ้นให้สาวประเภทสองเกิดความรู้สึกที่เบี่ยงเบนทางเพศเพิ่มมากขึ้น ดังที่ สุวิทนา อารีพรรค (2530) ได้กล่าวว่า ลักษณะความเป็นอยู่ของพวกเราร่วมเพศมิได้มีพฤติกรรมเหมือนกันหมดอย่างที่คนทั่ว ๆ ไปคิดกันตรงกันข้ามคนพวกนี้มีลักษณะแตกต่างกันมาก ตั้งแต่แยกตัวเด่นอยู่คนเดียวจนกระทั่งอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีความมั่นคงอยู่กับคู่ของตนเองเป็นระยะเวลาจนกระทั่งเปลี่ยนคู่ไปเรื่อย ๆ หรือมีความสัมพันธ์กันอย่างฉาบฉวยจนกระทั่งมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง การเกิดประสบการณ์รักร่วมเพศมากับเพศชายด้วยกันมาก่อน ส่วนใหญ่แล้วอาจเป็นเพียงการเปิดอวัยวะเพศให้กันดูหรือการสำเร็จความใคร่ให้กัน เพราะวุฒิภาวะทางอารมณ์ด้านเพศของเด็กเหล่านี้มักจะเร็วและมีมากกว่าเด็กทั่วไป จึงอยากรู้อยากลองเรื่องเพศตั้งแต่ยังเด็ก ก็เลยอาจเกิดความพอใจติดใจขึ้นมาได้เมื่อได้มีการลองกับเพื่อนเพศเดียวกัน เพราะเรื่องเพศนั้นเปรียบเสมือนสิ่งเสพติด เมื่อได้ลองแล้วก็มักจะติดตาติดใจอยากที่จะทำอีก หรือเด็กบางคนอาจเกิดจากการถูกผู้ใหญ่กว่ากระทำการรักร่วมเพศโดยให้ทั้งความอบอุ่น หรือสิ่งของที่ลูกใจต่าง ๆ ที่เด็กอยากได้ เมื่อเกิดขึ้นกับเด็กได้บ่อย ๆ เด็กก็อาจเกิดความรู้สึกที่ฝังใจ เพราะเด็กมีความรู้สึกสุกทั้งกายและจิตใจที่ได้รับความสนใจและวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ที่ตนเองอยากได้

การเป็นรักร่วมเพศจึงเกิดขึ้นกลายเป็นเรื่องตื้นเต้นเร้าใจขึ้นมาโดยไม่ต้องคอยควบคุมอะไรกันอีกถ้าเด็กผู้ชายคนนั้นมีเอกลักษณ์ทางเพศที่สับสนอยู่แล้ว เลยยิ่งเกิดความสับสนได้ว่าตนเป็นผู้หญิง เพราะนิสัยตัวเองนั้นเป็นคนสุภาพ อ่อนโยน ส้ำรวม เรียบร้อย ไม่ชอบเล่นกีฬาหรือ

ความรุนแรงต่าง ๆ อ่อนแอเหมือนผู้หญิงทั่วไป จึงอาจเกิดอาการตอกย้ำความคิดที่สับสนอยู่ในใจ เมื่อเกิดถูกเพื่อนเพศเดียวกันกระตุ้นอารมณ์ทางเพศขึ้นโดยไม่ตั้งใจ หรือพวกที่มีนิสัยลักษณะคล้ายกันชวนเข้าเป็นกลุ่มก็เลยฝังใจเกิดความรู้สึกชอบขึ้นมาได้ซึ่ง วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2532) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ในปัจจุบันนี้ผู้หญิงส่วนใหญ่มักจะแสดงออกกันมากขึ้น ทั้งการพูดจาและการวางตัว โดยเฉพาะเวลาอยู่กับผู้ชาย ซึ่งไม่ใช่เป็นลักษณะชั่วอายุ อ่อนแอเป็นฝ่ายตามฝ่ายรองรับกันอย่างเดียวเหมือนผู้หญิงในสมัยก่อน ผู้ชายที่มีลักษณะที่ไม่ดีขาดความเชื่อมั่นในตัวเองอยู่แล้ว ก็ยิ่งเกิดเป็นความพอใจที่จะเป็นฝ่ายรองรับต่อไปได้ โดยเฉพาะผู้หญิงไม่น้อยในสมัยนี้ที่หาความสวຍไม่ค่อยพบแล้ว ยังทำตัวอย่างไม่มีความน่ารักกันอีกด้วย ผู้ชายที่มีเอกลักษณ์ทางเพศที่สับสนอยู่แล้ว ก็เลยยิ่งเกิดความรู้สึกหมดอารมณ์ทางเพศกับผู้หญิง ในขณะที่เดียวกันผู้ชายในสมัยนี้ก็กลับแต่งหน้า แต่งตัวยั่วยวนกันมากขึ้น ทำให้เกย์มากขึ้นมากกว่าเมื่อก่อน

ส่วนสิงหนาท อุสาโท และ พรธนิภา ต่วนโสภา (2526) กล่าวว่า นอกจากนี้ยังมีผู้ชายที่ผิดหวังในเรื่องของคู่รักที่เป็นผู้หญิง ก็เลยหาทางออกไปคบกับเพื่อนผู้ชายเพศเดียวกัน เพื่อเป็นการทดแทนสลับสิ่งของที่พลาดไป ไม่จ้อผู้หญิงเกรงว่าจะพลาดอีก คบไปคบมากก็มีคนรักที่รักตัวเองจริงเป็นผู้ชายก็ยังดี มั่วสุมในเรื่องเพศกลายเป็นความสุขที่ยึดถือว่าจริงยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าคนรักของสาวประเภทสองจะมีส่วนผลักดันให้กลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศก็ตาม แต่จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คนโดยภาพรวมแล้วพบว่า คนรักไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง เนื่องจากการตัดสินใจของสาวประเภทสองที่ได้ศึกษาและวิจัยส่วนใหญ่แล้วจะให้ความคิดเห็นว่า คนรักเป็นเพียงส่วนประกอบที่เป็นสาเหตุที่ทำให้กลายเป็นคนที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศเท่านั้น ส่วนในเรื่องของการตัดสินใจแปลงเพศหรือไม่แปลงเพศนั้น เป็นการตัดสินใจที่มาจากความต้องการที่อยู่ภายในจิตใจมาโดยตลอดที่มีความรู้สึกที่อยากจะเปลี่ยนเพศชายที่มีอยู่เดิมของตนนั้นให้เป็นเพศหญิง ถึงแม้ว่าจะมีผู้ที่เคยทำการศึกษาในเรื่องเหล่านี้จะให้การยอมรับในเรื่องของคนรักว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองก็ตาม

สมมติฐานที่ 6: สื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง จากกลุ่มตัวอย่างสาวประเภทสองจำนวน 12 คนที่ผู้วิจัยศึกษา พบว่า สื่อมวลชนไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของกลุ่มตัวอย่างสาวประเภทสอง ถึงแม้ว่าความโน้มเอียงของผู้รับสื่อจะประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อนที่จะมาสัมผัสกับสื่อมวลชนก็ตาม แต่การเลือกรับสารของประชาชนจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน และจะเลือกตีความหมายของสารต่าง ๆ เหล่านั้นตามความเชื่อ และค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิม เกิดจากอิทธิพลของบุคคล บางครั้งข่าวสารจากสื่อมวลชนจะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำความคิดเห็นก่อนจะไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นมักสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปด้วย ทำให้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชนอยู่มาก จากการศึกษาของ จารุวรรณ กันทะนิตย์ (2531) กล่าวว่า สื่อมวลชนจะเป็นแรง

เสริมที่สนับสนุนทัศนคติ รสนิยม ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของคนชมให้เข้มแข็งขึ้น และพร้อมที่จะแสดงออกมาเมื่อมีแรงจูงใจหรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม สื่อมวลชนอาจจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึกหรือเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้ามนั้นเป็นไปได้ยากอาจเปลี่ยนแปลงได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลาและบุคคลต้องได้รับข่าวสารเพียงพอ อย่างไรก็ตาม อิทธิพลของในด้านการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีแนวโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว นอกจากนี้สื่อมวลชนยังสามารถสร้างทัศนคติให้แก่ประชาชนได้ ในกรณีที่บุคคลไม่เคยมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน และต้องได้รับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวทางเดียวกันบ่อย ๆ ก็จะกลายเป็นอิทธิพลในลักษณะของการสะสม ไม่ใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลทันทีทันใด

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้สื่อมวลชนได้เจริญขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก มีการเผยแพร่ในระดับสูงทั้งในด้านภาพยนตร์ เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และต่อพฤติกรรมของผู้คนในสังคม ดังตัวอย่างที่เห็นในเรื่องของเด็กที่เกิดอุบัติเหตุ เพราะการเล่นเลียนแบบตัวแสดงในภาพยนตร์การ์ตูน หรือเล่นเลียนแบบในหนังสือกำลังภายใน ที่เราสามารถจะพบเห็นเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ได้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

สื่อมวลชนนอกจากจะก่อให้เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมของมนุษย์ โดยการเลียนแบบเอาอย่างแล้ว ยังมีผลต่อภาวะทางเศรษฐกิจและหน้าที่ต่าง ๆ ของสถาบันทางสังคมอีกด้วย เช่น เด็กอาจไม่เชื่อฟังไม่เคารพผู้ใหญ่ ศิลปวัฒนธรรมของสังคมถูกทำลายไป เป็นต้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า สื่อมวลชนจะก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเท่านั้น ในส่วนดีของสื่อมวลชนก็มีมาก เช่น ทำให้ธุรกิจการค้าเจริญรุ่งเรือง มีการซื้อขายกันมากขึ้น สื่อมวลชนมีผลทำให้ผู้คนมีโลกทัศน์กว้าง ผู้คนต่างรอบรู้ความเป็นไปของสังคม ทำให้คนรู้จักตนเองและสังคมดีขึ้นและจากการศึกษาของณรงค์ เส็งประชา (2525: 210) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า สื่อมวลชนนับว่ามีอิทธิพลอันยิ่งใหญ่ในสังคมปัจจุบันจนถึงกับเชื่อกันว่า สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนทัศนคติหรือจุดมุ่งหมายของสาธารณชนไปในทิศทางใดก็ได้ตามแต่ความต้องการไม่ว่าจะไปในทางดีหรือทางร้าย จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลผลักดันพฤติกรรมของคนในสังคมเป็นอย่างมาก บางครั้งเป็นในทางดี บางครั้งเป็นในทางร้าย สื่อมวลชนจึงเป็นเสมือนดาบสองคม หากใช้ในทางที่ถูกต้องแล้วสื่อมวลชนจะเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ แต่สื่อมวลชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นมาเพื่อการค้า ดังนั้นการเสนอเรื่องราวจึงจำเป็นที่ต้องเอาใจตลาดเป็นสำคัญ เพื่อความอยู่รอดของสื่อมวลชนเอง จนบางครั้งทำให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคม

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2532: 75) กล่าวว่า การเสนอของสื่อที่มีคนแสดงเป็นผู้ชายแต่แสดงท่าทางดั่งดั่งคล้ายผู้หญิง โดยเฉพาะการแสดงในลักษณะเหล่านี้ทางโทรทัศน์ ทางภาพยนตร์ บนเวทีการแสดงหรือเป็นรูปภาพในนิตยสาร หนังสือต่าง ๆ ที่มักต้องการทำให้คนชมรู้สึกชอบใจและสนุกสนานอยู่แล้ว จึงกลายเป็นการสร้าง ความสนใจความประทับใจแก่พวกเขาไปในทางลักษณะเด่นโดยไม่ได้ตั้งใจ เด็กชายที่ขาดแบบอย่างผู้ชายจากผู้ที่เป็นบิดาและผู้ที่เป็นครูผู้ชายที่

โรงเรียนมาก่อน ก็อาจจะเลือกเลียนแบบคนที่แสดงเป็นชายที่มีท่าทางตึงตังเป็นแบบอย่างของตนเอง เพราะความที่มีแนวโน้มอยู่ก่อนแล้วโดยเฉพาะที่คนแสดงนั้นเป็นคนที่มีชื่อเสียง มีคนชื่นชมมากและประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งในด้านการงานที่เขาหรือเธอทำอยู่ เช่น เป็นคนที่การแสดงเก่ง ร้องเพลงเก่งหรือเป็นคนที่มีความสามารถเฉพาะทางใดทางหนึ่งเก่ง เด็กก็จะยิ่งเกิดการจำแบบอย่างได้มากขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตัวเองทั้งทางด้านอาชีพการงาน และการดำเนินชีวิตส่วนตัว เป็นลักษณะเดินตามคนเด่นนั่นเอง และยิ่งถ้าคนที่เป็นอย่างอยู่แล้ว ต้องการเปิดเผยแสดงตัวเพื่อหาคนอื่นเป็นแนวร่วมกันมากขึ้น จึงยิ่งต้องพยายามสร้างพฤติกรรมให้เด่นเป็นลักษณะเฉพาะของคนประเภทนี้ เพื่อต่อต้านสังคมที่ประนามพวกเขาว่ามีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนหรือผิดปกติ เพื่อจะได้ไม่ต้องถูกรังเกียจหรือถูกปฏิเสธ

ในปี พ.ศ. 2541 จะเห็นว่าสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อทางด้านโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารต่าง ๆ มีการเสนอเรื่องราวของผู้ที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศเพิ่มมากขึ้น เช่น ทางทีวีช่อง 5 เสนอละครเรื่อง “เมื่อเธอเป็นชายและนายเป็นหญิง” เป็นละครที่มีเนื้อหาสาระของบุคคลที่เป็นกระเทยและทอม ที่ต่อมาในภายหลังสามารถที่จะกลับมาดำเนินชีวิตในเพศที่ปกติของตนเองได้ ในขณะที่ทางทีวีช่อง 3 เสนอละครทีวีเรื่อง “ชายไม่จริงหญิงแท้” เป็นการเสนอเนื้อหาสาระการดำเนินชีวิตของผู้ที่เบี่ยงเบนทางเพศ เพื่อเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ให้กับสังคมได้รับรู้ ส่วนทีวีช่อง 7 เสนอละครเรื่อง “กามเทพเล่นกล” ซึ่งเป็นการเสนอละครในรูปแบบของผู้ที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศจนถึงขั้นของการตัดสินใจแปลงเพศ ทำให้ได้เรียนรู้การทำงานของศัลยแพทย์ผู้ผ่าตัดแปลงเพศ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสื่อมวลชนจะมีส่วนผลักดันให้สาวประเภทสองกลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศก็ตาม แต่จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คนโดยภาพรวมแล้วพบว่า สื่อมวลชนไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง เนื่องจากการตัดสินใจของสาวประเภทสองที่ได้ศึกษาและวิจัยส่วนใหญ่แล้วจะให้ความคิดเห็นว่า สื่อมวลชนเป็นเพียงส่วนประกอบที่เป็นสาเหตุที่ทำให้กลายเป็นคนที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศเท่านั้น ส่วนในเรื่องของการตัดสินใจแปลงเพศหรือไม่แปลงเพศนั้นเป็นการตัดสินใจที่มาจากความต้องการที่อยู่ภายในจิตใจมาโดยตลอดซึ่งมีความรู้สึกที่อยากจะเปลี่ยนเพศชายที่มีอยู่เดิมของตนนั้นให้เป็นเพศหญิง ถึงแม้ว่าจะมีผู้ที่เคยทำการศึกษาในเรื่องเหล่านี้จะให้การยอมรับในเรื่องของสื่อมวลชนว่า เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองก็ตาม

จึงสรุปได้จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 ข้อ ได้แก่ ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง โรงเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง คนรักมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง อาชีพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง และสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองนั้น ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้จำนวน 2 ข้อคือ กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง และ อาชีพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 : สรุปสมมติฐานที่ได้จากการวิจัย

ข้อที่	สมมติฐาน	ยอมรับ	ไม่ยอมรับ
1	ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง		✓
2	กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง	✓	
3	โรงเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง		✓
4	คนรักมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง		✓
5	อาชีพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง	✓	
6	สื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสอง		✓

การศึกษาของผู้วิจัยในครั้งนั้นนอกจากจะมองในเรื่องของกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแปลงเพศของสาวประเภทสองแล้ว ผู้วิจัยยังมองถึงเหตุผลของการตัดสินใจแปลงเพศที่มาจากสาวประเภทสองโดยตรง จากการศึกษาวิจัยพบว่า การที่ผู้ชายคนหนึ่งจะตัดสินใจแปลงเพศได้นั้น จะต้องมี่ปัจจัยหลายอย่าง แต่ปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุดคือ การตัดสินใจแปลงเพศเพื่อตัวของตัวเอง เพื่อต้องการปรับเปลี่ยนร่างกายของตนเองให้มีสภาพที่ตรงกับจิตใจของตนเอง ซึ่งสามารถทำได้ง่ายกว่าการที่จะเปลี่ยนจิตใจให้กลับมาตรงกับร่างกาย เป็นการสนองตอบความต้องการและความพอใจของตัวเองเป็นหลัก โดยคำนึงถึงความพอใจและความสุขของตนเองเป็นที่ตั้ง การศึกษาวิจัยในครั้งนี้อาจเป็นการตอบคำถามจากสมมติฐานที่ไม่ตรงกับคนอื่นได้ เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างเพียง 12 คนที่ได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยไว้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้อาจจะเป็นที่ยอมรับเพียงในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น